



ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 103/25

Λουξεμβούργο, 1η Αυγούστου 2025

Απόφαση του Δικαστηρίου στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-758/24 | [Alace] και C-759/24 | [Canpelli]¹

Διεθνής προστασία: ο χαρακτηρισμός τρίτης χώρας ως «ασφαλούς χώρας καταγωγής» πρέπει να υπόκειται σε αποτελεσματικό δικαστικό έλεγχο

Είναι δυνατή η απόρριψη της αίτησης διεθνούς προστασίας υπηκόου τρίτης χώρας στο πλαίσιο ταχείας διαδικασίας στα σύνορα όταν η χώρα καταγωγής του έχει χαρακτηριστεί «ασφαλής» από κράτος μέλος. Το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι ο εν λόγω χαρακτηρισμός μπορεί να γίνει με νομοθετική πράξη, υπό την προϋπόθεση ότι η πράξη αυτή υπόκειται σε αποτελεσματικό δικαστικό έλεγχο όσον αφορά την τήρηση των ουσιαστικών κριτηρίων που ορίζει το δίκαιο της Ένωσης. Ο αιτών και το εθνικό δικαστήριο πρέπει να έχουν πρόσβαση στις πηγές πληροφοριών στις οποίες στηρίχθηκε ο εν λόγω χαρακτηρισμός. Ωστόσο, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να συμπεριλάβουν μια χώρα στον κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής εάν η χώρα αυτή δεν παρέχει επαρκή προστασία στο σύνολο του πληθυσμού της.

Σύμφωνα με την οδηγία 2013/32/ΕΕ², τα κράτη μέλη μπορούν να επιταχύνουν την εξέταση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας και να διενεργούν την εξέταση αυτή στα σύνορα, εφόσον πρόκειται για αιτήσεις που υποβάλλονται από υπηκόους τρίτων χωρών οι οποίες θεωρείται ότι παρέχουν επαρκή προστασία. Στην Ιταλία, ο χαρακτηρισμός τρίτων χωρών ως «ασφαλών χωρών καταγωγής» πραγματοποιείται, από τον Οκτώβριο 2024, με νομοθετική πράξη. Δυνάμει της πράξης αυτής, το Μπαγκλαντές θεωρείται στην Ιταλία ως «ασφαλής χώρα καταγωγής».

Στο πλαίσιο αυτό, δύο υπήκοοι Μπαγκλαντές οι οποίοι διασώθηκαν στη θάλασσα από τις ιταλικές αρχές μεταφέρθηκαν, κατ' εφαρμογήν του πρωτοκόλλου Ιταλίας-Αλβανίας³, σε κέντρο κράτησης στην Αλβανία, όπου υπέβαλαν αίτηση διεθνούς προστασίας. Οι ιταλικές αρχές εξέτασαν την αίτηση με την ταχεία διαδικασία στα σύνορα και την απέρριψαν ως αβάσιμη, με το σκεπτικό ότι η χώρα καταγωγής των αιτούντων θεωρείται «ασφαλής».

Οι αιτούντες προσέβαλαν την ως άνω απορριπτική απόφαση ενώπιον του πρωτοδικείου Ρώμης, το οποίο ζήτησε από το Δικαστήριο διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή της έννοιας της ασφαλούς χώρας καταγωγής και σχετικά με τις υποχρεώσεις που υπέχουν τα κράτη μέλη όσον αφορά τον αποτελεσματικό δικαστικό έλεγχο. Το αιτούν δικαστήριο υποστηρίζει ότι, σε αντίθεση με το προϊσχύσαν καθεστώς, η νομοθετική πράξη του 2024 δεν προσδιορίζει τις πηγές πληροφοριών στις οποίες στηρίχθηκε ο Ιταλός νομοθέτης για να αξιολογήσει αν και κατά πόσον μια χώρα μπορεί να χαρακτηριστεί ασφαλής. Επομένως, τόσο ο αιτών διεθνή προστασία όσο και η δικαστική αρχή στερούνται τη δυνατότητα, αντιστοίχως, να αμφισβητήσουν και να ελέγξουν τη νομιμότητα ενός τέτοιου τεκμηρίου περί ασφαλούς χώρας, εξετάζοντας ιδίως την προέλευση, την εγκυρότητα, την αξιοπιστία, τη συνέπεια, τον επίκαιρο χαρακτήρα και την πληρότητα των πηγών αυτών.

Το Δικαστήριο απαντά ότι **το δίκαιο της Ένωσης επιτρέπει στα κράτη μέλη να χαρακτηρίζουν τρίτη χώρα ως ασφαλή χώρα καταγωγής με νομοθετική πράξη, υπό την προϋπόθεση ότι ο χαρακτηρισμός αυτός υπόκειται σε αποτελεσματικό δικαστικό έλεγχο**. Ο δικαστικός αυτός έλεγχος πρέπει να αφορά την τήρηση των ουσιαστικών προϋποθέσεων ενός τέτοιου χαρακτηρισμού τις οποίες προβλέπει το παράρτημα Ι της οδηγίας, ιδίως

όταν ασκείται προσφυγή κατά απόφασης με την οποία απορρίφθηκε αίτηση ασύλου στο πλαίσιο της ταχείας διαδικασίας που εφαρμόζεται στους υπηκόους χωρών που έχουν χαρακτηριστεί ως ασφαλείς χώρες καταγωγής.

Το Δικαστήριο υπογραμμίζει επίσης ότι **πρέπει να παρέχεται επαρκής πρόσβαση, τόσο στον αιτούντα όσο και στο αρμόδιο δικαστήριο, στις πηγές πληροφοριών στις οποίες στηρίζεται ο εν λόγω χαρακτηρισμός.** Με την απαίτηση αυτή επιδιώκεται να διασφαλιστεί αποτελεσματική δικαστική προστασία, που να παρέχει τη δυνατότητα στον μεν αιτούντα να ασκήσει λυσιτελώς τα δικαιώματά του, στο δε εθνικό δικαστήριο να ασκήσει πλήρως τον έλεγχό του. Εξάλλου, το δικαστήριο μπορεί, όταν ελέγχει κατά πόσον ο εν λόγω χαρακτηρισμός πληροί τις προϋποθέσεις που προβλέπει το παράρτημα Ι της οδηγίας, να λάβει υπόψη πληροφορίες που έχει συλλέξει το ίδιο, υπό την προϋπόθεση εξακρίβωσης της αξιοπιστίας τους και παροχής σε αμφοτέρους τους διαδίκους της δυνατότητας να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους επ' αυτών.

Τέλος, το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι, μέχρις ότου τεθεί σε εφαρμογή νέος κανονισμός που θα αντικαταστήσει την επί του παρόντος εφαρμοστέα οδηγία, **τα κράτη μέλη δεν μπορούν να χαρακτηρίζουν ως «ασφαλή» χώρα καταγωγής τρίτη χώρα που δεν πληροί, για ορισμένες κατηγορίες προσώπων, τις ουσιαστικές προϋποθέσεις ενός τέτοιου χαρακτηρισμού.** Ο νέος κανονισμός⁴, ο οποίος επιτρέπει την πρόβλεψη εξαιρέσεων για τέτοιες σαφώς αναγνωρίσιμες κατηγορίες προσώπων, θα τεθεί σε εφαρμογή στις 12 Ιουνίου 2026, πλην όμως ο νομοθέτης της Ένωσης μπορεί να επισπεύσει τη θέση του σε εφαρμογή.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Με την προδικαστική παραπομπή τα δικαστήρια των κρατών μελών μπορούν, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει κάθε άλλο εθνικό δικαστήριο ενώπιον του οποίου ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο και, εφόσον υπάρχει, η σύνοψη της αποφάσεως](#) είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της.

Επικοινωνία: Jacques René Zammit ☎ (+352) 4303 3355

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎(+32) 2 2964106

Θα βρείτε [εδώ](#) ένα επεξηγηματικό βίντεο του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την απόφαση.

Ακολουθήστε μας!



¹ Η ονομασία που έχει δοθεί στην παρούσα υπόθεση είναι πλασματική. Δεν αντιστοιχεί στο πραγματικό όνομα κανενός διαδίκου.

² [Οδηγία 2013/32/ΕΕ](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (στο εξής: οδηγία).

³ Το πρωτόκολλο μεταξύ Ιταλίας και Αλβανίας, το οποίο συνήφθη στη Ρώμη στις 6 Νοεμβρίου 2023 και κυρώθηκε με τον νόμο 14 της 21ης Φεβρουαρίου 2024, εγκαθιδρύει ένα κέντρο κράτησης και επαναπατριsmού σε αλβανικό έδαφος, αλλά υπό ιταλική δικαιοδοσία. Το κέντρο αυτό προορίζεται για τους αιτούντες διεθνή προστασία και καθιστά δυνατή την εφαρμογή ταχείας διαδικασίας στα σύνορα για τους υπηκόους χωρών που θεωρούνται ασφαλείς.

⁴ [Κανονισμός \(ΕΕ\) 2024/1348](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για τη θέσπιση κοινής διαδικασίας διεθνούς προστασίας στην Ένωση και την κατάργηση της οδηγίας 2013/32/ΕΕ.